

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-238/21-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ane Berlengi Fellner, predsjednice vijeća, Arme Vagner Popović i Mirjane Čačić, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske odvjetničke komore, Z., koju zastupa J. Š., predsjednik, protiv tuženika Povjerenika za informiranje, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe D. G. iz Z., u predmetu radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 7. srpnja 2022.

p r e s u d i o j e

- I Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/20-01/1074, urbroj: 401-01/05-21-4 od 31. svibnja 2021.
- II Odbija se žalba D. G. izjavljena protiv rješenja Hrvatske odvjetničke komore, broj: 6540/2019-3 od 20. srpnja 2020.

Obrazloženje

1. Rješenjem tuženika poništeno je rješenje tužitelja, broj: 6540/2019-3 od 20. srpnja 2020., i odobreno je zainteresiranoj osobi pravo na pristup preslici specifikacije isplata tužitelja u sklopu poslovne suradnje (autorski honorari, honorari temeljem ugovora o djelu) fizičkim osobama od 2008. godine do dana podnošenja zahtjeva. Istim rješenjem tužitelju je naloženo da u roku od osam dana od dana pravomoćnosti tog rješenja zainteresiranoj osobi omogući pristup odobrenoj informaciji. Poništenim rješenjem tužitelja odbijen je zahtjev zainteresirane osobe pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 2. u svezi s odredbom članka 15. stavka 2. točke 2. i 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, jer tražena informacija predstavlja poslovnu i profesionalnu tajnu te je zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

2. Tužitelj je protiv ovog rješenja pokrenuo upravni spor, a u tužbi prvenstveno obrazlaže razloge zbog kojih smatra da je tuženik pogrešno zaključio da prihodi tuženika predstavljaju javna sredstva, zbog čega je pogrešno primijenio mjerodavan propis, odnosno odredbu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Upućuje na odluku ovog Suda, broj Usoz-43/20 od 23. ožujka 2021., te smatra da je ovaj Sud već utvrdio kako sredstva tuženika nisu javna sredstva. Ističe

da se tražena informacija odnosi na informacije koje su Pravilnikom o dužnosti čuvanja poslovne i profesionalne tajne Hrvatske odvjetničke komore od 19. listopada 2013., propisane kao poslovna i kao profesionalna tajna jer sadržavaju osobne podatke fizičkih osoba. Poziva se na Zakon o zaštiti tajnosti podataka i smatra da bi dostavljanjem podataka, kako je naložio tuženik, omogućio pristup informacijama koje predstavljaju osobne podatke i koji su zaštićeni kao poslovna i profesionalna tajna, a tražitelj informacije bi bio posve slobodan ove informacije dalje koristiti u javnoj sferi. Smatra da su zatraženi podaci ujedno podaci zaštićeni odredbama članaka 35. i 37. Ustava RH te pravom na poštovanje privatnog i obiteljskog života u smislu odredbe članka 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Navodi da tuženik prilikom donošenja rješenja nije uzeo u obzir Pravilnik tuženika niti odredbu članka 15. Zakona o pravu na pristup informacijama kao ni navedene ustavne odredbe i odredbu Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Opću uredbu o zaštiti osobnih podataka, a sve s obzirom da se radi o podacima fizičkih osoba koje su imale razumno očekivanje da će njihovi podaci biti zaštićeni, a ne potpuno javno dostupni. Poziva se na podatke o finansijskom poslovanju i potrošnji sredstava koji su javno dostupni na web stranicama tuženika, a iz kojih je vidljiv i iznos utrošen za svrhu za koju su isplaćena sredstva o podacima o kojim zainteresirana osoba traži informacije. Predlaže da Sud tužbu usvoji, poništi rješenje tuženika i odbije žalbu zainteresirane osobe.

3. Tuženik je dostavio odgovor na tužbu kojim se u cijelosti protivi tužbenim razlozima. Osporava primjenu odluke ovog Suda, broj Usoz-43/20 od 23. ožujka 2021., na odgovarajući način u konkretnom slučaju, jer smatra da prilikom donošenja te odluke sud nije uzeo u obzir specifičnost Zakona o pravu na pristup informacijama. Smatra da se pojam raspolaganja javnim sredstvima prema tom Zakonu proširuje i na zakonom određene članarine, doprinose i ostale namete. Pritom se poziva na odredbu članka 5. stavka 1. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama i zaključuje da se tužitelj pretežito financira iz javnih sredstava, odnosno zakonom utvrđenim neporeznim davanjem ili parafiskalnim nametom, obzirom da je članarina odvjetnika i odvjetničkih vježbenika nametnuta kao obvezna Zakonom o odvjetništvu i Statutom tuženika. Poziva se na presudu ovog Suda, broj UsII-95/20 od 7. srpnja 2020., kojom je ovaj Sud zauzeo stav da Hrvatska komora dentalne medicine raspolaže javnim sredstvima iako se u manjem dijelu financira iz sredstava državnog proračuna. Poziva se i na ustaljenu praksu prema kojoj ugovori koje sklapaju tijela javne vlasti predstavljaju informaciju od javnog interesa. Predlaže da Sud tužbeni zahtjev odbije.

4. Zainteresirana osoba također je dostavila odgovor na tužbu u kojem ističe da su imovinske kartice sudaca javne, ali u njima nema podataka o isplatama od strane Komore pri čemu suci koji surađuju s Komorom surađuju javno i nalaze se sa članovima Komore javno zbog čega smatra da ni isplate sucima ne mogu biti tajna. Napominje da nije zainteresiran za javno objavljivanje podataka i smatra neprihvatljivim da je plaća suca javna, a ostali prihodi da su tajni.

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Iz podataka spisa predmeta dostavljenih Sudu tijekom ovog upravnog spora razvidno je da je zainteresirana osoba zahtjev za ostvarivanje prava na pristup informacijama tužitelju podnijela dana 22. listopada 2019., koji zahtjev je tužitelj odbio rješenjem od 11. studenog 2019. U postupku nakon rješenja tuženika od 14. travnja 2020., tužitelj je ponovno odbio zahtjev nakon što je proveo test razmjernosti i javnog interesa, a pozivom na odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne

novine, broj 25/13. i 85/15.) i Pravilnika o dužnosti čuvanja poslovne i profesionalne tajne tužitelja.

7. Odlučujući o žalbi zainteresirane osobe tuženik je, kao i tužitelj razmotrio odredbe članka 23. stavka 5. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama i odredbe članka 15. stavka 2. točke 2. i 4. kao i odredbu članka 16. stavka 1. istog Zakona.

8. Prema odredbi članka 23. stavka 5. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijelo javne vlasti rješenjem će odbiti zahtjev ako se, između ostalog, ispune uvjeti propisani odredbom članka 15. stavka 2. točke 2. i 4. tog Zakona, odnosno ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna ili ako je zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Prema odredbi članka 16. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama u navedenim slučajevima za postupanje po zahtjevu prije donošenja odluke tijelo javne vlasti dužno je provesti test razmjernosti i javnog interesa.

9. Tužitelj je postupajući u skladu s navedenim odredbama utvrdio da se tražena informacija odnosi na isplate fizičkim osobama u okviru poslovne suradnje temeljem autorskih honorara ili honorara temeljem ugovora o djelu, a izvršenih u svrhu ostvarivanja zakonskih i statutarnih obveza Komore što obuhvaća između ostalog, obvezu usavršavanja odvjetnika i odvjetničkih vježbenika koja se odvija u okviru odvjetničke akademije te usluge izvršene u okviru drugih obaveza Komore. Tužitelj je ocijenio da je riječ o informacijama koje su prema odredbama članka 5. i 6. Pravilnika o dužnosti čuvanja poslovne profesionalne tajne tužitelja određene kao poslovna tajna te kao profesionalna tajna. Prije donošenja odluke tužitelj je proveo test razmjernosti i javnog interesa i ocijenio da bi davanjem podataka o fizičkim osobama bila povrijedena Opća uredba o zaštiti podataka, Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te odredbe Ustava RH koje se odnose na zaštitu osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti, te odredbe zakona kojima se jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka, nakon čega je svojim rješenjem odbio zahtjev za ostvarivanje prava na traženu informaciju.

10. Tuženik je osporenim rješenjem prihvatio da je riječ o informacijama koje predstavljaju osobne podatke, a također i o informacijama koje su sukladno općem aktu tijela javne vlasti, odnosno Pravilnika tužitelja koji je donesen u skladu s odredbama Zakona o zaštiti tajnosti podataka (Narodne novine, broj 108/96.) određene tajnim.

11. Tuženik je međutim ocijenio da je tužitelj prilikom donošenja rješenja propustio utvrditi presudnu činjenicu i primijeniti odredbu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Navedenom odredbom propisano je da su informacije vezane za raspolaganje javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

12. Prema stajalištu tuženika tužitelj se, prihodi kojeg preko 90% predstavljaju prihode od članarine i članskih doprinosa, financira iz javnih sredstava zbog čega se u konkretnom slučaju primjenjuje navedena odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama.

13. Navedeno stajalište tuženika ovaj Sud ne prihvata.

14. Naime, tuženik neosnovano zaključuje da bi prihodi od članarina predstavljali javna sredstava jer su kao obvezna propisana odredbom članka 45. Zakona o odvjetništvu (Narodne novine, broj 9/94., 117/08., 50/09., 75/09. i 18/11.). Okolnost što je članstvo odvjetnika kod tužitelja obvezno te što udruženi članovi plaćaju članarinu

ne predstavlja okolnost temeljem koje bi ovako prikupljena sredstva predstavljala javna sredstva. Radi se o sredstvima kojima se tužitelj financira kao samostalna i neovisna organizacija koja ima svojstvo pravne osobe (članak 37. Zakona o odvjetništvu).

15. Pritom se tuženik pogrešno poziva na definiciju tijela javne vlasti iz odredbe članka 5. stavka 1. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama prema kojoj su tijela javne vlasti između ostalog, pravne osobe koje se temeljem posebnih propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.). Članarine i članski prihodi za koje je tuženik utvrdio da predstavljaju preko 90% ukupnih prihoda tužitelja nisu javna sredstva u smislu odredbe članka 5. stavka 1. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama.

16. Budući da se tražene informacije odnose na podatke koji su aktom tužitelja određeni poslovnom tajnom i koji sadrže informacije zaštićene zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka, pravilno je tužitelj zaključio da je riječ o informacijama u svezi kojih je prije donošenja odluke nužno provesti test razmjernosti i javnog interesa.

17. Navedena ocjena sukladna je zaključku sjednice svih sudaca ovog Suda od 6. lipnja 2022.

18. Podaci o sredstvima tužitelja u svezi kojih zainteresirana osoba traži informacije dostupni su na web stranicama tužitelja. Dostava specifikacije isplate fizičkim osobama sadržavala bi dostavu podataka zaštićenih zakonom, Ustavom i Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka. Iz navedenog razloga Sud prihvata zaključak tužitelja prema kojem je nakon provedenog testa razmjernosti valjalo odbiti zahtjev za dostavu traženih informacija.

19. Također, tražene informacije predstavljaju profesionalnu i poslovnu tajnu u skladu s aktom tužitelja. Stoga Sud naglašava da je zakonitost odredbi Pravilnika o dužnosti čuvanja poslovne i profesionalne tajne koji je tuženik donio 19. listopada 2013. bila predmetom ocjene u postupku koji se vodio pod brojem Usoz-41/2020. U tom je postupku zakonitost osporenih odredbi akta tužitelja, protivno stajalištu tuženika, ocijenjena i s aspekta Zakona o pravu na pristup informacijama.

20. Iz navedenih razloga Sud je utvrdio da se rješenje tuženika temelji na pogrešnom pravnom pristupu zbog čega je usvojen tužbeni zahtjev i potvrđeno rješenje tužitelja od 20. srpnja 2020.

21. Na temelju odredbe članka 58. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 7. srpnja 2022.

Predsjednica vijeća
Ana Berlengi Fellner